

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

**VILNIAUS UNIVERSITETO PROGRAMOS
ŽURNALISTIKA (612P50001) VERTINIMO IŠVADOS**

**EVALUATION REPORT
OF *JOURNALISM* (612P50001) STUDY PROGRAMME
AT VILNIUS UNIVERSITY**

Grupės vadovas:
Team leader: Dr. Andreas Schuck

Grupės nariai:
Team members: Prof. dr. Jyrki Jyrkiäinen
Prof. dr. Richard Haynes
Mr. Andrius Tapinas
Ms. Jolita Čeičytė

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Žurnalistika</i>
Valstybinis kodas	612P50001
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Žurnalistika
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	4
Studijų programos apimtis kreditais	240
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Žurnalistikos bakalauras
Studijų programos įregistravimo data	1997-05-19, Nr.656

INFORMATION ON EVALUATED STUDY PROGRAMME

Title of the study programme	<i>Journalism</i>
State code	612P50001
Study area	Social Sciences
Study field	Journalism
Kind of the study programme	University Studies
Study cycle	First
Study mode (length in years)	4
Volume of the study programme in credits	240
Degree and (or) professional qualifications awarded	Bachelor of Journalism
Date of registration of the study programme	19-05-1997, Nr. 656

**VILNIAUS UNIVERSITETO PIRMOSIOS PAKOPOS STUDIJŲ PROGRAMOS
ŽURNALISTIKA (VALSTYBINIS KODAS – 612P50001) 2014-07-18 EKSPERTINIO
VERTINIMO IŠVADŲ NR. SV4-407 IŠRAŠAS**

<...>

V. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Vilniaus universiteto studijų programa *Žurnalistika* (valstybinis kodas – 612P50001) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2.	Programos sandara	2
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	2
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6.	Programos vadyba	2
	Iš viso:	14

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

<...>

IV. SANTRAUKA

Vilniaus universiteto žurnalistikos bakalauro studijų programa išsamiai supažindina studentus su žurnalistikos studijomis apskritai, taip pat apima kitus su viešaisiais ryšiais, reklama ir organizacijos komunikacija susijusius aspektus. Užuoat pasirinkę vieną specializaciją arba daugiausia dėmesio skyrę konkrečiai žiniasklaidai, studentai įgyja žinių apie skirtingas žiniasklaidos rūšis, kur jie galėtų vėliau pradėti savo karjerą. Programa yra sukurta Lietuvos mokslo ir profesionalios žiniasklaidos aplinkoje ir rengia perspektyvius žurnalistus. Aktyviai bendradarbiaujama su partneriais, dirbančiais praktikoje. Šis ilgalaikis ir svarbus bendradarbiavimas suteikia galimybių ir kelia iššūkius, kurie atsispindi šiose vertinimo išvadose pateikiamose rekomendacijose, kurios bus glaustai apibendrintos toliau.

Neabejotinai vienas iš vertingų programos dalykų yra tas, kad akademiniam personalui ir dėstytojams programa tikrai rūpi, jie joje aktyviai dalyvauja ir yra motyvuoti. Bendraujant su įvairiomis socialinių dalininkų grupėmis, ekspertams susidarė įspūdis, kad yra susiformavusi bendruomenė. Administracija yra įsipareigojusi ir turi daug gerų ketinimų, o studentai ir socialiniai partneriai sutinka, kad administracija įsiklauso į jų patarimus ir nori toliau tobulinti programą, pvz., reaguoja į pasiūlymus ir skundus, taip pat buvo įgyvendinti žadėti pokyčiai.

Akivaizdu, kad profesinė praktika, kuri yra neatskiriama programos dalis ir suteikia studentams galimybę gebėjimus ugdyti praktikoje, yra labai vertinama ir svarbi programos dalis. Atlikę praktiką, studentai galės geriau suprasti žurnalisto darbą ir įgūdžius, kurie yra būtini norint tapti sėkmingu žurnalistu. Stiprus profesinės praktikos ir pirmojo darbo ryšys, baigus programą, rodo, kad profesinė praktika, kaip formali ir sudėtinė studijų programos dalis, yra sėkminga.

Ekspertai taip pat teigiamai vertina administracijos reakciją į ankstesnio vertinimo išvadas. Aišku, kad administracija stengėsi įgyvendinti ankstesnės ekspertų grupės pateiktus pasiūlymus. Pavyzdžiui, sumažino dėstytojų darbo krūvį, supranta, kad būtina ir toliau gerinti materialiąją bazę, taip pat reikia rengti daugiau publikacijų, aktyviau dalyvauti konferencijose ir priimti naujų doktorantų – visa tai padidintų tikimybę, kad programa bus sėkmingai vykdoma ateityje.

Programoje studijuoja labai aktyvūs ir veikliūs studentai. Ekspertų grupei didelį įspūdį paliko studentų įsitraukimas ir buvo akivaizdu, kad jie žino, ką nori pasiekti ir, kad jie patys inicijuoja pokyčius, rodo entuziazmą darbui, yra mobilūs ir net nemokamai imasi papildomo darbo (pavyzdžiui, atlieka papildomą profesinę praktiką).

Palaikomi geri ryšiai su socialiniais partneriais, kurių nuomone šioje programoje rengiami geresni žurnalistikos absolventai, palyginti su kitomis programomis, kurias jie žino. Gero bendradarbiavimo pavyzdžiai gali būti, sakykim, kai valstybinis radijas suteikia nemokamą eterį, LNK televizija skiria techninę įrangą, taip pat savo redaktorių laiką, pvz., trumpoms paskaitoms studentams. Taigi, šie ryšiai peržengia vien tik formalios praktikos reikalavimų ribas. Socialinių partnerių grupė yra įspūdinga – labiausiai gerbiami Lietuvos žiniasklaidos srities nariai yra pasirengę ištiesti pagalbos ranką studentams ir turi daug idėjų, kaip toliau tobulinti programą. Ekspertai norėtų rekomenduoti administracijai į jas įsiklausyti.

Galiausiai, kai kuriuos studijų dalykus ir dėstytojus labai vertina studentai bei absolventai, kurie jau baigė universitetą ir pradėjo karjerą. Šiuo aspektu yra keletas šiai programai būdingų unikalių bruožų, pavyzdžiui, specialus stojamasis egzaminas ar baigiamojo darbo projektas, kurį sudaro mokslinė ir kūrybinė dalys. Ekspertai juos laiko vertingais ir svariais programos bruožais.

Kalbant apie iššūkius, ekspertai ypač norėtų pabrėžti būtinybę užtikrinti, kad programa neatsiliktu nuo naujausių žurnalistikos praktikos ir mokslinių tyrimų tendencijų. Pavyzdžiui, tai atsispindi programos sandaroje, kurioje didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas aktualiausiems įgūdžiams ir iššūkiams, su kuriais žurnalistas susiduria šiandien, t. y. radikaliai kintanti žiniasklaidos aplinka, kad nuolat keičiasi auditorijos poreikiai ir supratimas, kokia žurnalistika yra šiandien (atsižvelgiant į pasaulines tendencijas, pilietinės žurnalistikos atsiradimą ir stiprėjančias žiniasklaidos konvergencijos tendencijas), kokie laukia naujausi technologiniai pokyčiai. Ekspertų manymu, būtina nuolat peržiūrėti ir atnaujinti programos turinį. Šiuo metu ekspertus programos sandara stebina kaip nesanti optimali. Akcentuojami tam tikri klasikiniai dalykai (pavyzdžiui, pasaulio kalbos ir žurnalistikos istorija), kurie yra svarbūs, tačiau jiems apskritai skiriama gana didelė kreditų dalis ir tokiu būdu apribojama galimybė lanksčiai reaguoti į naujas tendencijas ir būsimus aktualius studijų dalykus, kalbant apie programos turinį. Tai tampa dar didesnė problema, atkreipus dėmesį į tai, kad studijų programa susideda iš daugelio modulių, kas nulemta programos įvairiapusiško pobūdžio. Todėl atsiranda rizika, kad bus paliečiama daug įvairių temų, užuot kai kurias atskiras temas išnagrinėjus nuodugnai. Ekspertų manymu, užuot tęsiant programą ir dėstant tuos dalykus, kurie sėkmingai dėstomi ilgą laiką, reikėtų nuolat atnaujinti programos turinį, siekiant išlaikyti aktualumą. Tam reikia nustatyti prioritetus ir ekspertai mano, kad jie turėtų būti nustatyti kitaip, nei tai daroma šiuo metu.

Vienas iš pavyzdžių – studentai ir socialiniai partneriai pabrėžė, kad būtina tobulinti studijų turinį televizijos žurnalistikos srityje. Turėtų būti daugiau dėmesio skiriama dabartinėms ir pasaulinėms tendencijoms, daugiau pateikiama šiuolaikinių pavyzdžių ir teorijos bei aiškiai akcentuojama, kad reikia rengti studentus, atitinkančius aktualius reikalavimus, nes tai vėliau turės įtakos darbe. Iš grįžtamojo ryšio, kurį gavo ekspertai, aišku, kad dar yra ką (ir reikia) tobulinti. Be to, studentai nėra visiškai pasirengę pateisinti to, ko iš jų tikimasi, kas nutiko ir dėl atnaujintos techninės įrangos trūkumo, nors ne tik dėl jo.

Kalbant apie programos sandarą, stebina tai, kad tik keliems studijų dalykams numatyti tolesni tęstiniai kursai vėlesniuose semestruose – ir šie kursai nėra tie, kurie, ekspertų nuomone, yra tinkamiausi, kad apimtų aktualiausias temas. Akivaizdu, kad studentams reikia ir jie privalo gauti daugiau specializuotų žinių, pavyzdžiui, ekonomikos klausimais ir (arba) apie politinę komunikaciją. Nors programoje šios temos paliečiamos, tačiau studentai ir socialiniai partneriai sutinka, kad šiose srityse trūksta aktualių žinių, absolventai taip pat aiškiai pareiškė, kad daugelis iš jų, baigę bakalaurą studijas, toliau tęsia studijas kitose įvairiose studijų programose, kad įgytų daugiau reikiamų žinių. Socialiniai partneriai taip pat pabrėžė, kad neužtenka rengti studentus, kurie supranta tik žurnalistiką, nes jie privalo žinoti daugiau, t. y. apie ką reikia daryti pranešimus ir rengti reportažus.

Pagrindinis dalykas, kuris ekspertams kelia susirūpinimą, yra profesionalių kviestinių dėstytojų praktikų trūkumas. Šių praktikų profesionalų atliktas darbas yra labai svarbus siekiant užtikrinti studijų programos, kaip visumos, sėkmę, ir yra ypatingai vertinamas studentų. Tačiau šiuo metu dėstytojams praktikams nėra itin patrauklu dirbti programos dėstytoju nei dėl darbo užmokesčio, nei dėl formalaus pripažinimo (laipsnio). Šią situaciją reikėtų keisti ir kviestiniai dėstytojai turėtų jaustis gerbiami, siekiant, kad programa pritrauktų geriausius galimus partnerius. Ekspertai supranta, kad yra akivaizdžių finansinių suvaržymų, bet mano, kad tai turėtų tapti prioritetiniu klausimu.

Studentų manymu, programa, atskirų studijų dalykų lygmeniu, turėtų būti atnaujinama ir būti aktuali, kalbant apie teorijas, pateikiamus pavyzdžius, literatūros sąrašus, internetinių žiniasklaidos platformų naudojimą ir dėstytojų didaktinius įgūdžius. Nors studentai entuziastingai atsiliepia apie kai kuriuos dėstytojus ir dalykus, tačiau situacija skirtinguose kursuose labai skiriasi. Pokalbių metu tą patvirtino ir programos dėstytojai. Ekspertai mano, kad bet kurios studijų programos kokybės ženklas yra tai, jei skirtinguose kursuose lygis pernelyg nesiskiria. Siekiant užtikrinti kokybę, administracija, bendradarbiaudama su atitinkamais dėstytojais, turi nuolat vertinti ir prireikus atnaujinti ne tik dalykų turinį, bet ir tai, kaip dalykai yra dėstomi, t. y., turėtų būti tobulinami didaktiniai gebėjimai ir metodai. Šiuo atveju ekspertai rekomenduoja geriau išnaudoti VU įsteigtą centrą, kuris siūlo dėstytojų tobulinimo kursus, tačiau šio centro paslaugomis naudojasi nedaug dėstytojų dėl įvairių praktinių sunkumų, kuriuos yra nurodytos vertinimo išvadose. Administracija šiuo klausimu turėtų parengti aktyvesnę strategiją, siekdama tobulinti dėstytojų dėstytojų ir didaktinius įgūdžius, kad jie būtų aukštesnio lygio. Panašų lygį turėtų išlaikyti visi dėstytojai visuose dalykuose, kad būtų užtikrinta nuosekli kokybė. Būtinybė išlaikyti šiuolaikiškumą taip pat atsispindi dalykų turinyje ir kursuose, kurie siūlomi kaip programos dalis. Socialinėms medijoms turėtų būti skiriamas svarbesnis vaidmuo, jos neturėtų būti tik kitų dalykų tema, bet atskiro kritinio tyrimo objektas. Programoje plačiau turėtų būti nagrinėjamos ir pasaulinės žurnalistikos tendencijos, įskaitant jų regioninius skirtumus. Turėtų būti sudarytos geresnės galimybės plėsti tinklą su užsienio institutais ir dėstytojais, kurie būtų kviečiami pasisakyti tokiomis temomis – tai galėtų būti kaip formalus mokslinio tyrimo vizito dalis ar mokslininkų mainai. Nors visas šis darbas vyksta, ekspertai mato dar daugiau tokių tinklų išplėtimo galimybių, kurios būtų naudingos programai. Ekspertai mano, kad programai reikėtų daugiau tarptautinės perspektyvos – ir dėl judumo, ir socialinių partnerių – tai vėliau turėtų atsispindėti programos turinyje.

Ekspertams šiuo metu nėra visiškai aiškus formalus studentų atliekamas programos vertinimas. Akivaizdu, kad katedroje yra nesutarimų dėl pačių vertinimo priemonių kokybės, pvz., kai kurie dėstytojai jas naudoja, kiti aiškiai ignoruoja ir organizuoja savo apklausas. Taip pat skiriasi ir grįžtamojo ryšio vertinimas, t. y. dėstytojai sako, kad nevienodai atsižvelgia į vertinimo rezultatus. Vėlgi, žvelgiant kokybės užtikrinimo aspektu, turėtų būti vienas nuoseklus vertinimo būdas. Ekspertai išvadose siūlo labiau apsvarstyti kokybinius, vidurio semestro programos vertinimus, nepriklausomus nuo konkrečių studijų dalykų (pavyzdžiui, fokus grupių) siekiant ir toliau tobulinti pačią programą ir inicijuoti pakeitimus bei patobulimus ne tik užbaigus kursą, bet tai daryti nuolat programos vykdymo metu.

Galiausiai, mokslinių tyrimų metodų dėstymas programoje turėtų būti aiškiau ir formaliau integruotas į programą. Šiuo metu tyrimo metodai yra įtraukti į kai kuriuos studijų dalykus ir sudaro jų dalį. Tačiau ir šiuo atveju nėra visiškai aišku, kokia apimtimi ir ar visi studentai vienodai mokomi tyrimo metodų, nes tai visoje programoje priklauso nuo studento pasirinkto dalyko. Vėlgi, dėl kokybės užtikrinimo ekspertai mano, kad svarbu būsiniams darbdaviams žinoti, ko jie gali tikėtis iš šią konkrečią programą baigusio absolvento, todėl turėtų būti galima palyginti visų studentų mokslinių tyrimų metodų žinių ir įgūdžių lygį, o tai galima geriausiai pasiekti, jei studentai renkasi tuos pačius tyrimų metodų kursus. Ekspertų nuomone, programos vykdytojai turėtų apsvarstyti atskirų kursų skirtų kokybinių ir kokybininių tyrimų mokymui sukūrimą. Tai svarbu ne tik studentams rengiantis baigiamajam darbui, bet ir būsiniams žurnalistams, turėsiantiems gebėti interpretuoti formalius ir oficialius pranešimus, kuriuose pateikiama statistinė informacija. Nors su moksliniais tyrimų metodais yra supažindinama, tačiau ekspertų nuomone, jie turėtų būti integruoti į programą formaliau, tai yra įprasta praktika daugelyje žurnalistikos studijų programų įvairiose kitose šalyse.

<...>

III. REKOMENDACIJOS

1. Ekspertai rekomenduoja programos komitetui stebėti, aptarti ir teikti rekomendacijas, kaip geriau *sutelkti bendrųjų universitetinių studijų dalykų temas, kad jos atitiktų žurnalistikos studentų interesus*. Bendrųjų universitetinių studijų modulių planavimas ir sudarymas turi suteikti studentams daugiau individualaus pasirinkimo galimybių ir geriau atitikti jų individualius profesinius ir (arba) akademinus interesus.
2. Ekspertai rekomenduoja studijų programos komitetui stengtis *programoje daugiau vietos skirti praktikai* pailginant jos trukmę (bent vienos praktikos), kad ji truktų ne trumpiau kaip mėnesį ir kad studentas galėtų geriau susipažinti su naujų žiniasklaidos technologijų iššūkiais ir dėl to įvykusiais profesinės praktikos pokyčiais. Ekspertai mano, kad tai būtų programos privalumas.
3. Ekspertai rekomenduoja *geriau išnaudoti elektroninio mokymo platformą Moodle* ir ja pasinaudojant įkelti garso ir vaizdo medžiagą studentams, atsižvelgiant į nepakankamą aprūpinimą šia medžiaga, ir mokyti dėstytojus, kaip tinkamai ja naudotis.
4. Ekspertai rekomenduoja Žurnalistikos institutui (toliau – ŽI) *susisteminti įrankius, kurie padės rinkti kokybišką grįžtamąjį ryšį apie programą*, t. y. ne tik atskirų kursų / dalykų, bet ir tarpinius rezultatus, ir apskritai taikyti visai programai, siekiant užtikrinti, kad nedelsiant būtų galima sureaguoti į nepatenkinamą mokymo veiklą.
5. Ekspertai rekomenduoja *pagerinti žmogiškųjų išteklių valdymą fakultete, susijusį su kviestiniais dėstytojais praktikais*, nes tai labai svarbu siekiant užtikrinti studijų programos kokybę. Profesionaliems lektoriams turi būti atitinkamai daugiau mokama, kad būtų galima pritraukti profesionalius kompetentingus dėstytojus, kurių reikia, siekiant garantuoti tinkamą žurnalistikos dėstymą, todėl reikia iš naujo įvertinti atlyginimų sistemą ir kvalifikacinius laipsnius, nurodytus pareigybių specifikacijų sąrašė.

6. Kalbant apie *socialines medijas*, ekspertai pabrėžia, kad svarbu reguliariai stebėti socialinius pokyčius ir žiniasklaidos sistemos dinamiką bei formaliau į studijų programą *įtraukti naujausių teorinių, empirinių ir praktinių žinių* šiuo klausimu, t. y. kaip *neatsiejamą visų dalykų dalį ir perspektyvą, arba sukurti atskirą naują dalyką, kurio pagrindinė tema būtų socialinės medijos* (pavyzdžiui, sutelkti dėmesį į žiniasklaidos konvergenciją ir (arba) piliečių žurnalistiką arba į žurnalistiką ir socialines medijas). Ekspertai mano, kad tokios pastangos yra svarbios ir būtinos norint atsižvelgti į vykstančius sparčius tradicinės naujienų ir socialinės žiniasklaidos santykių pokyčius, kurie turi įtakos žurnalistų profesijai ir padeda suprasti, ką reiškia būti ir dirbti žurnalistu šiandien ir ateityje. Ekspertai mano, kad ši žurnalistikos mokslinių tyrimų ir veiklos sritis būtų ypač naudinga pasikvietus profesionalius kviestinius mokslo lektorius, siekiant neatsilikti nuo naujausių tendencijų šioje sparčiai kintančioje naujoje žiniasklaidos aplinkoje.
7. Ekspertai pažymi, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas siekiant *užtikrinti, kad programoje daugiau dėmesio būtų skiriama pagrindiniams profesiniams įgūdžiams ugdyti, kurie yra būtini profesionalaus žurnalisto karjerai*, nepaisant programos universalesnio pobūdžio ir siekio įtraukti kitas temas, pavyzdžiui, viešuosius ryšius ir reklamą, ar daugiau dėmesio skirti istorinėms perspektyvoms.
8. Ekspertai pabrėžia būtinybę *mokymo programoje daugiau dėmesio skirti mokslinių tyrimų metodams*, pavyzdžiui, sukurti konkretų metodams skirtą kursą, kuris būtų dėstomas kaip tęstinė kurso dalis ne mažiau kaip du semestrus, ir, žinoma, taip pat reikia atkreipti dėmesį, kaip jis bus pateikiamas studentams. Programos lygiu tiek kiekybiniai, tiek kokybiniai tyrimo metodai pristatomi ribotai. Ekspertai pažymi, kad programoje ypatingą dėmesį reikia skirti specialioms kursams, skirtiems tyrimo metodams, kurie svarbūs žurnalistikos srityje ir glaudžiai susiję su bakalauro laipsnio baigiamojo darbo rengimu. Tačiau dažniausiai tyrimo metodai tik nesistemiškai aptariami kaip skirtingų kursų dalis arba paliekama baigiamojo darbo vadovui suteikti žinių apie konkrečius metodus kiekvienam studentui individualiai.
9. Ekspertai teigia, kad programos pagrindinių tikslų apibrėžime yra kai kurių netikslumų ir, nepaisant apibendrinamojo požiūrio, programos apraše turėtų būti aišku, kad pagrindinis dėmesys akivaizdžiai skiriamas *naujienu žurnalistikai*.
10. Ekspertai mano, kad *dabartinė situacija, kai į studijų programą norima įtraukti klasikinius dalykus* (t. y. istorija ir pasaulio kalbos, kurios dėstomos daugiau nei vieną semestrą), *turėtų būti kritiškai iš naujo apsvaistytas* ir reikėtų įvertinti ne tik jų, kaip tokių, egzistavimą, bet ir atsižvelgti į reikšmingumą, skiriamų kreditų skaičių, siekiant *mustatyti naujus prioritetus ir geriau atspindėti šiuolaikines žurnalistikos tendencijas*. Pageidautina *pereiti prie aktualių temų*, kad studentai žinotų pačias naujausias tendencijas (pasaulio) žurnalistikos tyrimų ir praktikos srityje. Sumažinus klasikinių dalykų modulių ir kredito taškų skaičių, bent jau šiek tiek būtų galima atlaisvinti vietos naujiems dalykams, skirtiems naujausioms tendencijoms ir temoms žurnalistikos studijose, taip pat ir praktikai (žr. tekstą aukščiau) arba aktualiems dalykams, pvz., ekonomikai ar politikos komunikacijai, kuriais studentai domisi ir kurie yra ypač svarbūs siekiant karjeros ateityje. Šiuo klausimu, ekspertai mano, kad programos planuotojai turėtų kritiškai apsvaistyti iš naujo daugelį šiuo metu į programą įtrauktų modulių, vengti kai kurių pasikartojančių temų įvairiuose kursuose ir nuodugniau gvildinti tam tikras svarbias temas (nauji pokyčiai pasaulio žurnalistikoje, tyrimų metodai ir t. t.), o ne bandyti apimti kiek įmanoma daugiau skirtingų dalykų, tačiau paviršutiniškai.
11. Ekspertai skatina programos planuotojus toliau didinti praktinių užduočių skaičių (jos šiuo metu sudaro 6,1 proc. bendro studijų laiko), siekiant geriau parengti studentus užduotims, su kuriomis jie vėliau susiduria karjeroje.
12. Ekspertai rekomenduoja fakultetui skatinti pedagoginį personalą įgyti papildomų kvalifikacijų ir kaip normą gauti daktaro laipsnį išskyrus žurnalistikos praktikos dėstytojus.

13. Ekspertai mano, kad programos planuotojai turėtų apgalvoti, kokie būdai *leistų dėstytojams skirti daugiau laiko moksliniams tyrimams dėstant dalimis arba lanksčiai keičiant dėstyto krūvį* daugiau, nei šiuo metu daroma. Jei dėstytojas pageidauja, jam galėtų būti suteikiama galimybė daugiau dėmesio skirti tyrimams tam tikru laikotarpiu, kas vėliau tiesiogiai leistų pagerinti dėstyto kokybę.
14. Ekspertai rekomenduoja *pritraukti daugiau kviestinių dėstytojų ir tyrėjų iš užsienio* ir (arba) pratęsti jų buvimo trukmę, kad jie galėtų prisidėti prie programos dėstydami dalykų modulius arba skaitydami paskaitas, ypač žurnalistikos specializacijos srityje, – tai turėtų teigiamą įtaką programos kokybei ir įvairovei.
15. Ekspertai rekomenduoja *geriau išnaudoti VU Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo centrą, rengiantį dėstyto tobulinimo kursus*. Šiuo metu yra praktinių kliūčių, kurios trukdo dėstytojams visapusiškai pasinaudoti teikiamomis paslaugomis. Kadangi studentai ir patys dėstytojai didaktikos ir pedagogikos įgūdžius nurodė kaip susirūpinimą keliantį klausimą, ekspertų nuomone, į šį klausimą dėmesį turėtų atkreipti administracija, kuri turėtų išanalizuoti, kaip palengvinti ir skatinti dėstytojus lankyti šiuos kursus.
16. Ekspertai mano, kad reikiamos ir planuojamos *investicijos į techninę įrangą ir infrastruktūrą* (pavyzdžiui, radijo studiją, taip pat TV), nors ir vėluojant, dabar vis dėlto daromos, nepaisant finansinių suvaržymų. Labai svarbu, kad būtų reikiamos įrangos, kuria naudodamiesi žurnalistikos studentai galėtų praktikuotis ir ugdyti praktinius įgūdžius, tikėdamiesi, kad vėliau jie su šia įranga dirbs praktiškai.
17. Dėl studentų dalyvavimo mokslinėje veikloje ekspertai mano, kad, kiek leidžia galimybės, visa veikla turi būti *įforminama dokumentuose, kad vėliau būtų galima stebėti pokyčius laikui bėgant*.
18. Ekspertai mano, kad reikia *apsvarstyti ir vėl į stojamuosius egzaminus įtraukti pokalbį*. Jie mano, kad nauda, kuri leidžia užtikrinti kokybę, yra didesnė už papildomų išteklių skyrimą šiems pokalbiams organizuoti. Be to, ekspertai siūlo komitetui atidžiai įvertinti, kaip dabartinė priėmimo egzaminų forma leidžia atrinkti pretendentes, kuriems trūksta motyvacijos tapti žurnalistais. Reikėtų apsvarstyti, kaip vietoj jų pritraukti geriausius ir labiausiai motyvuotus studentus. Ekspertai mano, kad šiuo atveju pokalbis padėtų priimti svarbų sprendimą.
19. Ekspertai rekomenduoja toliau *didinti žurnalistikos studentų dalyvavimą studijų mainų programose* su užsienio partneriais.
20. Ekspertai siūlo *geriau susieti kūrybinę baigiamojo darbo dalį su tradicine akademinė dalimi*. Jie siūlo, kad kūrybinė baigiamojo darbo dalis ir akademinė baigiamojo darbo dalis galėtų būti rengiamos ta pačia tema. Tokiu atveju studentas baigiamojo darbo temą, kuri būtų ir jo baigiamojo darbo kūrybinė dalis, išnagrinėtų kitu aspektu nei akademinėje baigiamajame darbe, kai nagrinėtų tą patį tyrimų klausimą abiejose dalyse bei pateiktų dvi skirtingas, idealiu atveju viena kitą papildančias versijas ta pačia tema.

<...>

Paslaugos teikėjas patvirtina, jog yra susipažinęs su Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 235 straipsnio, numatančio atsakomybę už melagingą ar žinomai neteisingai atliktą vertimą, reikalavimais.

Vertėjos rekvizitai (vardas, pavardė, parašas)

Rita Sleisariūnaitė

